

Biologia Człowieka na WBNS

Uniwersytecka biologia człowieka (BC)

w XXI jest blisko związana z **biologią molekularną, medycyną, rehabilitacją, zdrowiem publicznym, ściganiem przestępczości, badaniami archeologicznymi i historycznymi**. Sięga ona także swoimi badaniami i wynikami w zakres rozważań teoretycznych rozlicznych dyscyplin naukowych i wpływa na wiele zastosowań praktycznych. BC jest podstawą nauk biomedycznych i społeczno-humanistycznych. Dotyczy to także zastosowań w praktyce psychologicznej, pedagogicznej, urbanistycznej, wychowaniu fizycznym, pielęgniarstwie, medycynie i w ergonomii (planowaniu przestrzeni pracy). BC jest doskonałym uzupełnieniem niezbędnej wiedzy dla pediatrów i gerontologów, szansą powstania specjalizacji paramedycznych (fizjoterapia czy rehabilitacja) oraz możliwością szkolenia lekarzy w ramach profilaktyki epidemiologicznej. Antropometria i ocena psychofizycznej sprawności człowieka znajdują szerokie zastosowanie w przemyśle: ergonomii, konstrukcji odzieży, pojazdów (w tym kosmicznych), obronności i planowaniu przestrzennym.

Nowoczesna forma BC obejmuje podstawy genetyczne, fizjologiczne i biochemiczne (w tym neuropsychologiczne) oraz biodemograficzne. Związana jest także z paleozoologią i paleobotaniką, które służą w poznaniu procesów przystosowawczych w ludzkich populacjach pradziejowych.

W Polsce antropologia fizyczna jest utożsamiana z BC, jednakże zakres prac badawczych BC jest szerszy, ponieważ ujmuje także aspekty funkcjonalne (fizjologiczne, biomechaniczne) i ekologiczne. BC wykazuje natomiast mniej zainteresowania zróżnicowaniem morfologicznym ludzi a kładzie główny nacisk na genetykę i ekologię człowieka, która bada adaptację oraz dostosowania biologiczne i kulturowe populacji ludzkich do różnych warunków środowiskowych. W epoce globalizacji gospodarczej ekonomia staje się praktyczną ekologią człowieka zarówno pod względem zabezpieczania podstawowych potrzeb życiowych jak i wpływu na środowisko życia ludzi.

BC obejmuje swoim zakresem nowoczesne ujęcie antropologii fizycznej, jako potrzeby wyjaśnienia, dlaczego istniejemy, jakie mamy rzeczywiste wymogi jako gatunek *Homo sapiens*, który cechuje humanizm i jak reagujemy na zmiany w otaczającym nas świecie.

Zagadnienia ewolucji człowieka mają także doniosłe znaczenie dla dociekań filozoficznych i teologicznych. Wpływają one na kształtowanie poglądu na pochodzenie ludzkiej świadomości i duchowości oraz na rolę człowieka w świecie.

Biologia Człowieka różni się od studiów medycznych tym, że bada zróżnicowanie człowieka w ramach prawidłowej fizjologii i morfologii. Medycyna dotyczy natomiast zaburzeń chorobowych, walki i leczenia patologii.

Studia licencjackie

Istniejące studia licencjackie na UKSW mają za zadanie, poza obowiązkowymi standardami kształcenia, przygotować studentów do głównej specjalizacji, jaką będzie Biologia Człowieka na II stopniu studiów. Obejmują następującą problematykę naukowo-badawczą: **filogenezę oraz miejsce człowieka wśród naczelnych (rozwój rodowy), ontogenezę (rozwój osobniczy), ekologię człowieka (przystosowanie człowieka do różnych biomów, wpływ żywienia na rozwój, podstawowe zagadnienia epigenetyczne - ekspresja genów w różnych warunkach środowiskowych), fizjologię człowieka oraz anatomię funkcjonalną**.

Studia II stopnia

Student po studiach licencjackich na UKSW ma podstawy do rozpoczęcia studiów II stopnia w ramach specjalności BC. Student, który przychodzi z innej uczelni, bez przygotowania w postaci problematyki badawczej na studiach licencjackich oferowanych na UKSW, musi tę wiedzę uzupełnić w ramach przedstawionych mu możliwości. Na studiach II stopnia w ramach specjalności BC, dochodzą dodatkowe zagadnienia: **neurobiologia, metody badań na osobnikach żywych i na materiale szkieletowym, biodemografia, genetyka populacyjna, metody antropologiczne w kryminalistyce**. W miarę możliwości, tak na zajęciach jak i w pracach magisterskich, wprowadzana zostanie technika badań molekularnych.

Gdzie znaleźć zatrudnienie?

W placówkach Wzornictwa Przemysłowego, Zdrowia Publicznego, Żywności i Żywnienia, w placówkach podległych resortowi spraw wewnętrznych i administracyjnych (w laboratoriach policyjnych - pracowniach kryminalistycznych), w muzeach archeologicznych badając szczątki szkieletowe, jako specjalista: w zakresie antropometrii sportowej (we współpracy z uczelniami i instytucjami zajmującymi się wychowaniem fizycznym i sportem), antropometrii przemysłowej, statystyk w służbie zdrowia, w administracji placówek służby zdrowia (przychodnie, centra rehabilitacji). Studia BC dają również solidne podstawy do podyplomowych studiów zawodowych w dziedzinach związanych ze zdrowiem – medycyna, stomatologia, fizjoterapia, itp.

Absolwent BC może być nauczycielem w szkołach średnich, nauczycielem akademickim, może znaleźć zatrudnienie w placówkach służby zdrowia, jako specjalista oceniający stan biologiczny (tzw. pozytywnych wskaźników zdrowia w badaniach profilaktycznych), w pracowniach kryminalistycznych dla badań dermatoglicznych, rekonstrukcji wyglądu twarzy, oceny płci, wieku i wysokości ciała na podstawie szczątków kostnych, a także jako pracownik wojska czy policji.

Gospodarka kraju potrzebuje osób, które zajmują się (na różne sposoby) biologią zdrowych ludzi – m.in. rozwojem dzieci i młodzieży (konstrukcja norm rozwojowych w pediatrii), zdrowiem publicznym (w dużej mierze jest to stosowana ekologia człowieka), planowaniem przestrzennym i urbanistyką, zwalczaniem przestępczości.

Znajomość biologii człowieka jest pomocna w pracy społecznej i duszpasterskiej, szczególnie w nowoczesnym społeczeństwie, które para się z problemami sztucznych poczęć, eutanazji i przedwczesnego rozpoczynania życia seksualnego – rozdziewku pomiędzy dojrzewaniem biologicznym i społecznym.

